

CO Times

Redactioneel

Ik kwam een eigenaardig berichtje tegen in de digitale editie van *De Standaard.biz*, getiteld “Audi ontzegt concurrenten gebruik van letter Q.” Audi had Qoros voor de rechter in Hamburg gedaagd en die heeft Qoros verboden de Q te gebruiken in merknamen. Ik citeer:

“De letter Q is een wettelijk beschermd element van ons gamma’, stelde een woordvoerder van Audi. ‘Het topgamma terreinwagens begint telkens met de letter Q. Indien een andere constructeur de Q enkel gebruikt om zijn modellen te benoemen, heeft dat natuurlijk een impact voor ons.’” En dat vind ik dus eigenaardig, want ik dacht dat het alfabet van ons allemaal was. Nee dus. Er staat me iets van bij dat er een aantal jaren geleden een rechtszaak was over het gebruik van de slogan “Even lekker weg” of zo, die was geclaimd door een verhuurder van vakantiehuisjes. Die zaak heeft het niet gered. Het zal zo rond 2002, 2003 zijn geweest, want ik heb het verwerkt in een sprookje dat ik toen schreef. In dit sprookje speelde de privatisering van taal een rol. Het begon allemaal met patenten op merknamen en werd op sluwe wijze doorgezet door De Posterijen. Die draaiden te grote verliezen voor het salaris van de hoogste baas en privatiserden straatnamen, waarmee het hek

Floor Basten

van de dam ging en al snel gewone woorden en staande uitdrukkingen privébezit werden. Waarop de mens zweeg, behalve in de geprivatiseerde media (in handen van de taaleigenaren) en natuurlijk de helden uit het sprookje. Dat van die hoogste baas had ik dus fout, als ik de recente berichten moet geloven. Niet de hoogste baas, maar het gehele topmanagement van TNT Post deed aan zelfverrijking. Ik hou het allemaal niet meer zo bij. Ik heb namelijk een sabbatical. Daarin doe ik ook aan zelfverrijking, dus ik zal de laatste zijn om iemand daarover verwijten maken. Ik begin er mijn draai aardig in te vinden, dat lezen, studeren, schrijven. Met dat laatste moet ik misschien vaart maken als met de Q aan kop de rest van mijn sprookje ook bewaarheid wordt. Gelukkig gebruik ik de Q niet zo vaak. Qua schade valt dat dus wel mee. In *Avoid News. Towards a Healthy News Diet* beschrijft Rolf Dobelli¹ de voordelen van een zelfgekozen quarantaine van nieuws en dat vind ik wel passen bij een sabbatical. Qualitate qua zal ik me dan ook weinig meer aantrekken van quasi *news flashes* en de bijbehorende querellerende heren die om het hardst onze aandacht naar hun exquisite analyse willen leiden. Nee hoor, ik zal op mijn quivive zijn en zuinig doen met die Q's. Ze zijn ook eigenlijk nergens voor nodig. Het getuigt alleen maar van aanstellerij om niet gewoon “kwark” of “keu” of “kilt” of “kat” te schrijven als je het hebt over quark of queue of quilt of qat. Of “kies je” voor quiche. Zonder Q kunnen we dus net zo prima uit de voeten; zoals de wiskundigen zeggen: Q.E.D. (in elk geval voor zolang het mag van Audi).

¹ <http://www.campusorleon.nl/node/355>

HANDBOEK BUITENPROMOVEREN

Hét oriëntatiepunt
voor buitenpromovendi

Dr. Floor Basten
Dr. Kerstin van Tiggelen, MBA

In 2013 verschijnt het *Handboek buitenpromoveren*, geschreven door Floor Basten en Kerstin van Tiggelen. Met een mix van feitelijke informatie en ervaringen van promovendi en gepromoveerden uit bedrijfsleven, overheid en non-profitorganisaties is dit handboek het eerste en meest complete overzicht van alle aspecten en afwegingen rond het buitenpromoveren. Van het vinden van een hoogleraar tot het horen van het “Hora est!”, van de afspraken met het thuisfront tot de aftrekposten voor de belasting, van de universitaire cultuur tot de psychologie van promoveren; alle relevante informatie is in dit ene handboek te vinden. Buitenpromovendi in spe vinden er de handreikingen die ze nodig hebben om hun beslissing te nemen over wel of niet doen. Buitenpromovendi die al bezig zijn, vinden er tips om hun proefschrift succesvol af te ronden. Doordat het handboek een inkijkje biedt in de wereld van buitenpromovendi, is het ook geschikt voor hoogleraren die buitenpromovendi begeleiden en beleidsmakers die passende ondersteuning willen organiseren.

De eerste editie van het *Handboek Buitenpromoveren* verschijnt in oktober 2013. De winkelprijs is € 44,95. Prijs bij voorintekening (tot 1 augustus) is € 34,95. Maak dit bedrag over op rekening 56.50.42.777 t.n.v. Accent Grave te Dronten onder vermelding van “Handboek” en uw naam en adres. Meer info vindt u op <http://handboekbuitenpromoveren.nl/>. Universiteiten die hun programma’s voor buitenpromovendi in het handboek willen presenteren, vinden op die pagina de nodige informatie daarvoor.

Knollen voor citroenen verkopen oftewel causaliteit uit correlaties persen

Prof.dr. Paul A. Kirschner
Celstec

Ik ben van huis uit experimenteel psycholoog. Ik heb goed het verschil geleerd tussen correlatie en causaliteit en ben opgevoed met goed gecontroleerde interventieonderzoeken met een controlegroep. Alleen op basis daarvan mag ik een uitspraak doen over de effecten en soms ook over de gevolgen van een interventie. Ik word wel eens voor ouderwets versleten omdat ik hierop blijf hameren, zeker met de nieuwerwetse hang naar onderzoek in de praktijk waarbij – zonder controlegroepen – nieuwe, *state of the art* statistische technieken zoals *structural equation modelling* gebruikt worden als een soort vervanging van een goed experimenteel design. Wat voelde ik mij heerlijk en ook gesterkt na lezing van een artikel in de *Journal of Educational Psychology*, waarin de auteurs (Reinhart, Haring, Levin, Patal & Robinson, 2013) schetsen hoe onderzoekers en toptijdschriften op een glibberige helling terecht zijn gekomen en artikelen produceren respectievelijk publiceren met discutabele oorzakelijke beweringen op basis van observationeel en/of correlatieel (obs/cor) onderzoek; blijkbaar meent men dat statistische technieken kunnen worden gebruikt waarvan de daarin aanwezige *statistisch* causale modellering *werkelijke* causaliteit kan/mag bewijzen. In hun woorden: “men maakt gebruik van modellen die eigenlijk bedoeld zijn om slecht passende modellen te verwerpen en niet om causale hypothesen te bevestigen” (p. 243). Zij vroegen zich af of hedendaagse onderzoekers geloven dat statistisch modelleren een toverdrank is die meer met hun data kan doen dan eigenlijk mogelijk is; oftewel causaliteit uit correlatieve data persen.

De auteurs analyseerden ook vier recente jaargangen (1999, 2000, 2009, 2010) van vijf top onderwijspsychologische tijdschriften en vonden er een

(1) afname in interventieonderzoek, (2) toename in obs/cor onderzoek, (3) toename van populariteit van statistisch modelleren om obs/cor data te analyseren, en (4) toename van prescriptieve uitspraken op basis van zulke obs/cor analyses. Als algemene richtlijn voor onderzoekers stellen zij voor om Graesser en Hu's (2011) TONS toe te passen. De T is *temporality* (tijdelijkheid): de oorzaak moet ALTIJD voor het gevolg komen. De O is *operativity* (operationeel): de tijd tussen de introductie van de oorzaak en het optreden van het gevolg MOET redelijk en/of theoretisch onderbouwd zijn. De N is *necessity* (noodzakelijkheid): er moet bewijs komen/zijn dat zonder de oorzaak het gevolg NIET plaatsvindt. De S is *sufficiency* (toereikendheid): de oorzaak is aanwezig voor het tot stand komen van het gevolg “when circumstances continue as usual.”

Als onderzoeker verkoop je geen knollen voor citroenen en pers je geen causaliteit uit correlatie.

Prof. dr. Paul A. Kirschner,
Hoogleraar Onderwijspsychologie, i.h.b. Leren en Cognitie
Centre for Learning Sciences and Technologies (CELSTEC), Open Universiteit
Zie: <http://portal.ou.nl/nl/web/lt-community/phd>

Nainen esittelee rintojensa mukaan tehtyä kipsimuottia Iehite-museossa Amersfoortissa Hollannissa. Hollantilaisraja- ja Loes ten Anscher tekee kipsimuotteja 20-26 vuotiaiden naisten rinnasta. Parhaan muotin mukaan tehdään lopulta museoon julkisvalvasta. Toitollaan hanki kunnioittaa Saint Agatha, joka tunnetaan myös rintasyöpöpotilaiden suojausyhäimäksänä.

Beeldend kunstenaar Loes ten Anscher is met dertien andere kunstenaars door de KunstVaarRoute Amersfoort gevraagd een modern wonder in Amersfoort te creëren. Geïnspireerd door de haar toegewezen plek bij de Sint Aegtenkapel, heeft zij zich verdiept in de Heilige Agatha, die veelal wordt afgebeeld met een schotel waarop twee losse borsten liggen. Ten Anscher gaat zo'n afbeelding op een gevelsteen bij Museum Flehite aanbrengen. Met de te kopen Sinte Aegtengaasjes, een rondvaartboot en de water spuitende gevelsteen wil zij ruimte geven voor een modern wonder. Afgelopen Sint Agatha (5 februari) zocht zij vrouwen van tussen de 20 en de 26 jaar, van wie zij een gipsafdruk van hun borsten mocht maken. Meer dan 75 vrouwen gaven gehoor aan deze oproep. Van 35 vrouwen is uiteindelijk een gipsafdruk gemaakt. Vanaf 26 mei is de Sinte Aegtensteen operationeel in Amersfoort. De eigenaresse van de borsten blijft anoniem. Zie voor verdere ontwikkelingen: www.facebook.com/SinteAegten.

Door Loes ten Anscher

Nee, ik wil het niet over gipsen borsten hebben. Daar is internationaal genoeg belangstelling voor geweest. Ik wil uw aandacht vragen voor Research or Die, het kunstonderzoeksproject dat ik voor [campus]OrléoN ontwikkeld heb. Het bestaat uit een starterskit, een zwart stevig doosje van 16 x 22 x 5 cm met daarin een Guaranteed Value Free Stempel (waarmee u uw eigen onderzoek waardenvrij kunt maken), een Onderzoekszakdoek (die u laat beseffen dat het doen van onderzoek funest is voor uw zekerheden) en een Russische ansichtkaart. Daarnaast vindt u in de starterskit een bon

voor twee nog te ontvangen collectors items op het gebied van onderzoek, die ook voor mij nog een verrassing zijn (omdat ze nog ontwikkeld gaan worden). We hebben gemerkt dat het een zeer gewaardeerd cadeau is bij promoties, oraties en andere academische hoogtepunten. Voor leden van [campus]OrléoN voor slechts € 32,50 incl. btw excl. verzendkosten te verkrijgen.

Dit jaar is er voor het eerst het Research or Die jaarabonnement. Bij een jaarabonnement ontvangt u tien collectables die speciaal zijn ontworpen om onderzoek naar onderzoek te stimuleren en een zwarte verzameldoos om ze in op te bergen. Om dit serieus aan te pakken, kunt u het Research or Die jaarabonnement van [campus]OrléoN bestellen voor € 145,- incl. btw. Zodra u betaald hebt, ontvangt u een zwarte verzameldoos. Op onregelmatige tijden worden u de door mij gematerialiseerde inzichten toegestuurd. Neem dus een jaarabonnement op dit [campus]OrléoN project en laat u verwonderen door de kunst van onderzoek.

Meer informatie op: <http://www.campusorleon.nl/research-or-die>.

Het antwoord van de prijsvraag uit de CO Times van januari was *Rigor Mortis* van Patricia Cornwell. Er zijn geen goede inzendingen binnengekomen.

Onderstaand de nieuwe prijsvraag:

Gewoon door te zijn wie hij was verloor Sigerius hun ondergeschoven, zachtjes ingedutte Calimero-universiteit van haar Twentse schroom. Al tijdens zijn inaugurele rede beloofde hij van Tubantia de sterkste onderzoeks-universiteit van Nederland te maken, een zinsnede die het NOS-journaal 's avonds uitzond. Hij was een mediamagneet: zodra het woord 'universiteit' ergens viel verschenen die bloemkooloren in beeld, en verkondigde hún rector namens hún universiteit zijn mening over de concurrentiepositie van Nederlandse onderzoeksscholen, over meisjes en techniek, over de toekomst van internet, het donderde niet waarover. Net zo gemakkelijk zoog Sigerius internationale topgeleerden aan [...] investeerders in pure wetenschap, ongecijferde kamerleden met kennisportefeuilles, telefoniegiganten en chipsbakkers die hun laboratoria rond de campus vestigden. En misschien zelfs scholieren, ook zij kenden Sigerius' stoppelige kop van televisie; vergeet het gouden grut niet, ieder jaar opnieuw moesten de etertjes naar de Twentse negorij gelokt worden, hoe bezweer je die kinderen, hoe behéks je ze? De rattenvanger van Tubantia in zijn blote lul. Hij zei: 'Goed werk', en liet Aarons hand los.

In welke roman van welke auteur komt deze passage voor? Mail je oplossing voor 2 mei 2013 naar campus@orleon.nl. Onder de goede inzendingen wordt een bon verloot ter waarde van € 25,= voor items uit de Research or Die black box. De winnaar wordt in de volgende editie van de CO Times bekendgemaakt.

Het proefschrift van Kitty Jurrius is te downloaden via <http://igitur-archive.library.uu.nl/dissertations/2012-1128-200453/jurrius.pdf> en te bestellen via jurrius@st-alexander.nl.

Het proefschrift van Kitty Jurrius beschrijft hoe Participatief Jongeren Onderzoek op kwaliteit kan worden beoordeeld. Aan bod komen zeven Nederlandse cases, een theoretische benadering, de toepassing van deze benadering op een PJO naar jongeren en schulden en verschillende kwaliteitsinstrumenten.

Op 4 april 2013 is er het congres "Kinderen en jongeren actief in wetenschappelijk onderzoek". Zie voor meer info http://www.leidscongresbureau.nl/kenj_actief_in_wo.

Data uit het curriculum "Samenlevingen leren onderzoeken"

- 08/03 en 19/4: Maatschappelijke verbeelding
- 08/03: Mixed Methods / Bricolage
- 15/03 en 19/4: Discoursanalyse
- 15/03: Onderzoeken met vragenlijsten
- 26/03: De onderzoekende professional (eerste bijeenkomst)
- 29/03 en 17 mei: Interparadigmatisch onderzoek
- 12/04: Academic writing & Literature review
- 26/04: Sociale media voor onderzoek en profilering
- 26/04: Wetenschapscommunicatie

Kijk op <http://www.campusorleon.nl/curriculum> voor de meest actuele informatie

My house is run, essentially, by an adopted, fully clawed cat with a mean nature.

Anthony Bourdain

Twitter: @campusorleon

Facebook: [campus]OrléoN

Colofon

CO Times verschijnt vijf keer per jaar.

AJ en MLK leden van [campus]OrléoN kunnen gratis adverteren. Niet-leden die willen adverteren, kunnen contact opnemen via

campus@orleon.nl